

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-66(5)/10

Warszawa, 5 sierpnia 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec senackiego projektu ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo o notariacie
oraz ustawy o Bankowym Funduszu
Gwarancyjnym (druk nr 3069).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rządu wobec senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o notariacie oraz ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (druk nr 3069)

Przedmiotowy projekt zakłada nowelizację dwóch ustaw: z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711, z późn. zm.).

Podstawowym celem nowelizacji ustawy jest wprowadzenie do niej nowych regulacji dotyczących zasad składania przez notariusza - w związku z dokonywaną w jego kancelarii czynnością – pieniędzy do depozytu. W ocenie projektodawcy rozwiązania przyjęte w projektowanej nowelizacji ustawy przewidują ustanowienie szczególnej regulacji dotyczącej dokonywanych przez notariusza czynności, których przedmiotem jest przeniesienie prawa za zapłatą ceny, wynagrodzenia lub innych należności – polegających na tym, że na żądanie osoby dokonującej tych czynności notariusz będzie miał obowiązek, a nie jako dotychczas prawo, przyjąć na przechowanie pieniądze w walucie polskiej lub obcej.

Z kolei nowelizacja ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym ma na celu przede wszystkim zachowanie spójności tej ustawy z rozwiązaniami przyjętymi w zmienianej ustawie.

Analiza przepisów projektowanej ustawy doprowadziła do następujących konkluzji.

1. W dodawanym § 2 do art. 49 zmienianej ustawy (art. 1 pkt 1 projektu), przewiduje się regulację, zgodnie z którą notariusz nie będzie ponosił odpowiedzialności za szkodę związaną z depozytem pieniężnym, jeżeli szkoda powstała z przyczyn leżących po stronie banku prowadzącego specjalny rachunek założony przez notariusza dla depozytów pieniężnych, w szczególności w przypadku zawieszenia działalności banków. Projektowany przepis przewiduje zatem wprowadzenie wyraźnego wyłączenia odpowiedzialności notariuszy za szkody związane z depozytem pieniężnym, jeżeli powstaną one z przyczyn leżących po stronie banku. Należy jednak zauważyć, iż w proponowanej regulacji projektodawca posługuje się pojęciem „depozyt pieniężny”, natomiast w pozostałych przepisach zmienianej ustawy jest mowa tylko o „depozycie”. Wskazać też trzeba, iż obecnie

obowiązująca ustawa również nie posługuje się pojęciem „depozytu pieniężnego”. Stąd też wydaje się, iż należałoby ujedynić terminologię w tym zakresie.

Nadto należy zwrócić uwagę, iż proponowany przepis stanowi o „specjalnym rachunku założonym przez notariusza dla depozytów pieniężnych”, natomiast w projektowanym art. 108a § 1 mówi się już o „rachunku powierniczym, o którym mowa w art. 59 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe...”. Z kolei art. 108 § 1 obecnie obowiązującej ustawy posługuje się pojęciem „specjalnego konta bankowego”. Wydaje się zatem, iż również w tym zakresie powinna zostać ujedynolicona terminologia.

2. Zgodnie z projektowanym art. 108a § 1 (art. 1 pkt 2 projektu), jeżeli dokonywana przed notariuszem czynność obejmuje przeniesienie prawa za zapłatą ceny, wynagrodzenia lub innych należności na żądanie jednej ze stron czynności, kwota przypadająca do zapłaty w związku z treścią czynności powinna zostać złożona na prowadzonym przez notariusza rachunku powierniczym, o którym mowa w art. 59 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.), w celu wydania osobie uprawnionej do odbioru lub jej następcy prawnemu. Proponowany przepis zawiera zatem regulację szczególną względem art. 108 § 1 obecnie obowiązującej ustawy, który stanowi, że notariusz w związku z dokonywaną w jego kancelarii czynnością ma prawo przyjąć na przechowanie, w celu wydania ich osobie wskazanej przy złożeniu lub jej następcy prawnemu, papiery wartościowe albo pieniądze w walucie polskiej lub obcej. Podkreślić przy tym należy, iż w stosunku do powołanego przepisu proponowana regulacja nakłada na notariusza obowiązek, a nie prawo, przyjęcia kwoty przypadającej do zapłaty, w związku z treścią czynności, do depozytu. W tym kontekście należałoby jednak rozważyć możliwość zastąpienia w projektowanym art. 108a § 1 wyrazu „powinna” wyrażeniem „zostaje złożona”. Wydaje się, iż takie rozwiązanie będzie jednoznacznie wskazywać na obligatoryjność tej czynności.

Dodatkowo podnieść należy, że w projektowanej regulacji wskazuje się, iż notariusz prowadzi rachunek powierniczy. Tymczasem w myśl art. 49 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo bankowe to banki prowadzą rachunki powiernicze. Z tego też względu wydaje się, iż wyrażenie „prowadzonym przez...” należałoby zastąpić innym sformułowaniem, np. „założonym przez...”.

3. W dodawanym w zmienianej ustawie art. 108b § 1 (art. 1 pkt 2 projektu) proponuje się, że jeżeli odbiór depozytu nie nastąpi w ciągu tygodnia od daty wydania lub dnia upływu terminu wydania określonych w protokole albo dnia upływu terminu 3 dni od dnia podpisania aktu notarialnego dotyczącego czynności obejmującej

przeniesienie prawa za zapłatą ceny, wynagrodzenia lub innych należności na żądanie jednej ze stron czynności, notariusz będzie obowiązany do złożenia pieniędzy lub papierów wartościowych do depozytu sądowego. Dodać też trzeba, iż analogiczne rozwiązanie zostało przyjęte w razie zaprzestania prowadzenia kancelarii notarialnej przez notariusza (proponowany § 2 ww. artykułu).

Podkreślić należy, iż proponowane regulacje zawierają istotne rozwiązania, gdyż określają zasady postępowania w razie nieodebrania depozytu w powyższym terminie albo zaprzestania prowadzenia kancelarii przez notariusza. Wydaje się jednak, iż projektowany przepis, po wyrażeniu „lub dnia upływu terminu wydania”, należy uzupełnić o wyraz „pieniędzy”.

Zauważyć również należy, iż w projektowanym art. 108b § 1 stanowi się o „pieniądzach lub papierach wartościowych”, zaś w § 2 tego artykułu o „dokumentach lub pieniądzach”. Natomiast art. 79 pkt 6 obecnie obowiązującej ustawy wskazuje, że notariusz jest upoważniony do przyjmowania na przechowanie dokumentów, pieniędzy i papierów wartościowych. W związku z tym projektowane regulacje powinny zostać skorelowane z powołanym wyżej przepisem.

4. W art. 2 ustawy proponuje się dodanie w ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym nowego art. 2aa, zgodnie z którym, w przypadku rachunku powierniczego, o którym mowa w art. 108a ustawy, deponentem jest każda osoba, której pieniądze zostały złożone na tym rachunku przez notariusza, w związku z dokonywaną w jego kancelarii czynnością. *Ratio legis* projektowanego przepisu polega na zapewnieniu większej ochrony środków zgromadzonych na rachunku powierniczym notariusza. Nie negując słusznego celu proponowanej regulacji, wskazać należy, że użyty w niej wyraz „pieniądze” powinien zostać zastąpiony wyrażeniem „środki pieniężne”, w celu zachowania spójności z terminologią przyjętą w podstawowym akcie normatywnym z dziedziny prawa bankowego, a więc ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe. Ustawa ta nie posługuje się pojęciem „pieniądza”, lecz pojęciem „środków pieniężnych” (np. art. 54, art. 59 ust. 1 i 3 czy też art. 67a).

Ponadto wydaje się, iż proponowany art. 2aa powinien w sposób wyraźny stanowić, że norma w nim zawarta nie narusza innych regulacji ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym normujących status „deponenta”, a w szczególności wyłączeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a-j tej ustawy.

5. Końcowo należy zasygnalizować, że w Ministerstwie Finansów trwają prace dotyczące implementacji drugiego etapu Dyrektywy 2009/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego Dyrektywę 94/19/WE w sprawie systemów

gwarantowania depozytów w odniesieniu do poziomu gwarancji oraz terminu wypłaty, której termin transpozycji mija 31 grudnia 2010 r. Implementowana dyrektywa zakłada radykalne skrócenie terminu wypłaty środków gwarantowanych do 20 dni. W związku z tym informacje pozwalające na identyfikację deponenta oraz określenie wysokości należnych poszczególnym deponentom środków gwarantowanych generowane muszą być codziennie, według stanu na koniec dnia. W tym kontekście podczas dalszej procedury legislacyjnej nad projektowaną ustawą należy mieć na uwadze konieczność uwzględnienia identyfikacji poszczególnych uczestników rachunków powierniczych oraz kwestie związane ze sprawozdawczością w tym zakresie.

Konkludując, w ocenie Rady Ministrów przedmiotowy projekt ustawy zasługuje na poparcie, ponieważ rozwiązania w nim przyjęte zmierzają do zapewnienia pewności i bezpieczeństwa w zakresie czynności prawnych dotyczących przeniesienia prawa, a w konsekwencji również do zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, jak i wzmocnienia zaufania do notariuszy, jako osób zaufania publicznego. W związku z tym projekt ustawy powinien być przedmiotem dalszych prac parlamentarnych, w trakcie których powinny zostać rozważone przedstawione wyżej propozycje i uwagi.